

Energieneutraliteit en Circulaire economie

Registratienummer: 22.020550

Aan Verenigde vergadering
Van Dijkgraaf en hoogheemraden
Portefeuille Inkoop en Energie (Thea Fierens)
Onderwerp VV TKN memo contract Gazprom
Datum 14 maart 2022

Waarom krijgt u deze memo

Rijnland heeft sinds 2017 een contract met Gazprom voor de levering van gas. Naar aanleiding van de Russische inval in Oekraïne verkent Rijnland - net als gemeenten en andere waterschappen - de (on)mogelijkheden van het voortijdig beëindigen van het lopende contract voor gaslevering door het Russische staatsbedrijf Gazprom. Rijnland heeft daarbij onderzoek gedaan naar wat het ministerie EZK, Unie van Waterschappen, VNG en Vereniging van Zuiveringsbeheerders over het onderwerp hebben aangegeven.

Wat is het belangrijkst

Rijnland maakt weinig gebruik van (extern) gas en probeert minder afhankelijk te worden van het gebruiken van gas. Het contract van Rijnland met Gazprom eindigt van rechtswege eind 2022, want per 1-1-2023 heeft Rijnland een contract gesloten HVC voor de levering van aardgas aan Rijnlandse aansluitingen. Dit memo heeft daarom betrekking op de periode van nu tot eind 2022.

Wanneer het contract met Gazprom vroegtijdig opgebroken zou worden, is Rijnland meer geld kwijt aan Rusland (direct en indirect). Om deze reden wordt niet gekozen voor voortijdige beëindiging van dit contract.

Context en achtergrond

In 2017 heeft Rijnland middels een Europese aanbesteding met 5 waterschappen¹ een gasleveringscontract met Gazprom gesloten voor 2019/2020, met de mogelijkheid om 2 x met 1 kalenderjaar te verlengen. Rijnland is net als andere waterschappen slechts beperkt afhankelijk van de levering van dit aardgas. Het wordt gebruikt voor de verwarming van o.a. kantoorgebouwen, waarvan ook een deel met door Rijnland zelf opgewekt (biogas). Rijnland neemt geen elektriciteit af van Gazprom, wel gas (laagcalorisch aardgas). Ongeveer de helft van de waterschappen heeft een contract bij deze Russische leverancier. De hoeveelheid aardgas van Gazprom is ongeveer 2 procent van de totale hoeveelheid energie die de waterschappen gebruiken (Rijnland: €0,3 mln in 2022). Het zuiveringsproces zal geen hinder ondervinden bij het niet leveren van gas. Per 1-1-2023 is een nieuw contract afgesloten met HVC. Naast elektriciteit zullen zij ook het gas gaan leveren.

Juridische mogelijkheden voor tussentijdse beëindiging

De mogelijkheden voor tussentijdse beëindiging van de overeenkomst zijn zo goed als nihil. Het is een tijdelijke overeenkomst die eindigt van rechtswege. Dit laat alleen de optie open voor ontbinding via de rechter wegens onvoorziene omstandigheden, tenzij wij zelf met Gazprom afspraken over beëindiging kunnen maken. Van onvoorziene omstandigheden is in juridische zin slechts sprake als een ongewijzigde instandhouding niet langer

¹ Schieland en de Krimpenerwaard, Delfland, Hollandse Delta, Hollands Noorderkwartier en Rijnland

van ons kan worden gevraagd. Dit criterium wordt zeer zelden toegepast door de rechter. Het lijkt daarom vrijwel uitgesloten om zonder schadevergoeding/afkoopsom van het contract af te komen.

Gevolgen van tussentijdse opzegging

Bij opzegging is Rijnland contractueel verplicht een schadevergoeding/afkoopsom te betalen. Gazprom kan het vrijkomende 'Rijnlandse' gas vervolgens weer (duurder) verkopen. Rijnland zal daarbij rekening moeten houden met een nieuw contract waarbij de tarieven hoger liggen dan onze afspraken met Gazprom. De huidige marktprijzen zijn vertienvoudigd. Daarnaast is niet uit te sluiten dat dit gas wederom (indirect) van Gazprom afkomstig is.

Vervolg

Rijnland volgt de ontwikkelingen op de voet en werkt nauw samen met ministerie EZK, Unie van Waterschappen, VNG en Vereniging van Zuiveringsbeheerders. Momenteel is er veel overleg tussen diverse gremia en de ontwikkelingen volgen elkaar snel op.

Het is ook denkbaar dat Rusland/Gazprom zijn verplichtingen uit het contract niet meer nakomt, daarom zullen de alternatieven steeds onderzocht worden. Gezien de beperkte impact op de bedrijfsvoering van Rijnland worden hier overigens geen grote problemen verwacht.

Tot slot

Rijnland onderzoekt de mogelijkheden om in de eigen bedrijfsvoering en aankomende investeringsplannen het gebruik van aardgas te verminderen, wat past in het streven naar energieneutraliteit.